

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานอธิการบดี หน่วยประกันคุณภาพการศึกษา ☎ 1641- 1644

ที่ ศธ 0527.01.16/ 0100

วันที่ 4 พฤษภาคม 2549

เรื่อง สภากาแฟวิจัยและสภากาแฟการเรียนการสอน

เรียน อธิการบดี

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านวิจัยและการเรียนการสอนซึ่งเป็นพันธกิจหลักที่มีน้ำหนักมากที่สุดที่จะต้องได้รับการประเมินจาก สมศ. ให้มีความเป็นเลิศ หน่วยประกันคุณภาพ จึงได้จัดให้มี “สภากาแฟวิจัย” และ “สภากาแฟการเรียนการสอน” (ตามแนวคิดดังแสดงในเอกสารแนบ) โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจเข้าร่วมพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันใน ทุกวันพฤหัสบดีที่ 1 ของทุกเดือน โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงเช้า จะเป็น สภากาแฟวิจัย และช่วงบ่ายจะเป็นสภากาแฟการเรียนการสอน โดยจะเริ่มครั้งแรกในวันพฤหัสบดีที่ 1 มิถุนายน 2549 ณ ห้อง Main Conference ตึก CITCOMS สำหรับประเด็นและผู้ร่วมพูดคุยที่เป็นแกนนำ (Core group) ในครั้งนี้ได้แก่

ช่วงเช้า (สภากาแฟวิจัย) ประเด็น “การวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อแยกอินโดจีน และ Logistics”

ผู้จุดประเด็น	:	พลเอกศิริ	ทิวะพันธ์
ทีมคุณอำนวย		1. ผศ.ดร.เสมอ	ถ่าน้อย
		2. ดร.ศิริลักษณ์	ธีระภุช
		3. ดร.สุขกิจ	ยะโสธรศรีสกุล
		4. ผศ.ดร.จารุภา	วิโยชน์
		5. ดร.สุรเดช	จิระประไพกุลศาล

ช่วงบ่าย (สภากาแฟการเรียนการสอน) ประเด็น “การก่อเกิด การดำรงอยู่ ผลงาน และความภาคภูมิใจของสถาบันสำนักเรียนท่าโพธิ์ สำหรับพิธีสัปดาห์เกษียณและจักรวาลวิทยา”

ผู้จุดประเด็น	:	ดร.บุรินทร์	กำจัดภัย
ทีมคุณอำนวย		1. ศ.ดร.ประนอม	โศทกานนท์
		2. รศ.เทียมจันทร์	พานิชย์ผลินไชย
		3. ดร.อมรรัตน์	วิฒนาธร
		4. ดร.รุจโรจน์	แก้วอุไร
		5. อ.สมลักษณ์	วงศ์สมาโนดน์

หน่วยประกันคุณภาพการศึกษา จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหากเห็นชอบขอความกรุณานำแจ้งคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรในคณะและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและเข้าร่วมซึ่งหัวข้อของการพูดคุยในแต่ละเดือนหน่วยประกันคุณภาพการศึกษาจักได้แจ้งไปยังคณะวิชาต่อไป

จิตเตาอาระแฉิวเพ็ญทราภ

ในตำแหน่งผู้อำนวยการหน่วยประกันคุณภาพการศึกษา

วิบูลย์
4 พ.ค. 49

(นางสาวเจนจิต รังคะอุไร)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการหน่วยประกันคุณภาพการศึกษา

จดหมายเปิดผนึกถึงผู้บริหารและเพื่อน ๆ มน.
 สภากาแฟวิจัย หรือ Research Clinic Forum
 มหาวิทยาลัยนเรศวร

สภากาแฟวิจัยหมายถึงอะไร

เป็นการรวมตัวของนักวิจัยและคนที่รักการทำวิจัย มาพบปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ต่างเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มาเล่าว่า “ตอนนี้ผม/ดิฉันทำวิจัยเรื่องอะไร” “ทำไมหัวข้อนี้จึง hot หนักหนา ใคร ๆ ก็สนใจ เช่น เรื่องซีไอโอ, cluster และ networking, knowledge management” “...อะไรเป็นหัวข้อการวิจัยเชิงสหวิทยาการที่น่าสนใจสำหรับภูมิภาคเหนือตอนล่าง...” “ทำอย่างไรจึงจะขยายความรู้และข้อมูลจากสถาบันการศึกษาให้ไปถึงภาคธุรกิจ-ภาครัฐ-และภาคประชาชน” “ทำอย่างไรจึงจะทำให้ชื่อเสียง มน. ในฐานะแหล่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ แพร่หลายทั่วประเทศ ให้คนอื่น ๆ รู้สึกได้ว่าเราเป็นอะไร ๆ ที่มากกว่าโรงเรียนสอนหนังสือ” “ผม/ดิฉันได้รับข้อเสนอ research project มา แต่ว่ามันใหญ่เกินไป แยกไม่ไหว ขอแรงเพื่อน ๆ มาช่วยกันที”

พูดง่าย ๆ เป็นเวทีสำหรับอาจารย์/เจ้าหน้าที่และนิสิต (โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับปริญญาโท-เอก) มาพบปะกัน โดยมีกำหนดเวลาและสถานที่ที่แน่นอน เช่น หนึ่งครั้งต่อสองสัปดาห์ มีหัวข้อที่จะคุย มีผู้ที่จะมาเปิดประเด็น (เป็นวิทยากรเฉพาะ session นั้น ๆ) และมีบาง session ที่จะติวหรือช่วยเหลือกัน เช่น เล่าประสบการณ์วิธีกำหนดสุ่มตัวอย่าง (sampling frame) เล่าประสบการณ์การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในภาคสนาม เล่าประสบการณ์การใช้เทคนิคเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ข้อมูล (รีเกรสชั่น สถิติ โปรแกรมมิง ...) หรือเอา paper in progress มาไม่ให้เพื่อน ๆ ได้รับฟัง วิจารณ์

ประโยชน์และคุณค่าของสภากาแฟวิจัย

เราไม่ได้คาดหวังสูง เหมือนกับการคุยสภากาแฟที่อื่น ๆ (ถ้าสมาชิกสภากาแฟเริ่มรู้สึกว่า “มัน” “สนุก” “ได้เจอะเจอะเพื่อน ๆ” วงกาแฟก็จะใหญ่ขึ้น...) แต่ความจริงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร (มน.) นั้นมากกว่าความสนุกมากมาย เราคงไม่ต้องอธิบายหรือประชาสัมพันธ์ไว้ล่วงหน้า - รอไปประเมินภายหลังเหตุการณ์จะดีกว่า ลองให้มันเกิดขึ้น-คุยกันแล้ว-รู้สึกว่าได้ประโยชน์จริง และได้ความรู้ที่ “ประจักษ์” ได้จริง

สภากาแฟวิจัยสองระดับ

หนึ่ง ระดับมหาวิทยาลัย คือกิจกรรมการคุยและสุ่มหัวกันข้ามคณะและข้ามสาขาวิชาการ สอง ภายในคณะหรือในสาขาวิชาการของตัวเอง วิทยาการอยู่ใน มน. ของเรานี่เอง คนเก่ง ๆ มีเยอะ วิทยาการในจังหวัดใกล้เคียงก็มีมากมาย

มอว ดร. วิบูลย์
 15/11/47

การอนุบาลความรู้ (Husbanding Knowledge)¹

เหมือนกับเพาะต้นไม้หรือเลี้ยงตุ๊ก ๆ ของเรา “ความรู้สร้างได้และเติบโตได้” พุดไปทำไมมีมหาวิทยาลัยและสถาบันวิชาการต้องทำหน้าที่สร้างและสั่งสมองค์ความรู้อยู่แล้ว—โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ในท้องถิ่น-ในภูมิภาค-และความรู้แบบไทยๆ (Made in Thailand, ไม่ใช่การอิมพอร์ตตลอดเวลาจากต่างประเทศ)

คำว่า การอนุบาลความรู้ สะท้อนอะไรๆ ที่เปลี่ยนแปลง เป็นพลวัต เหมือนเรามองเห็นต้นไม้เติบโตเมื่อเรารดน้ำพรุนดินใส่ปุ๋ย เหมือนกับลูกเราที่เติบโตทุกวี่ทุกวัน มีฟันซี่ใหม่งอกขึ้นมา คนเลี้ยงต้นไม้หรือเลี้ยงเด็กจะรู้สึก“ชื่นใจ” ที่มองเห็นผลลัพธ์ได้ทันตา Husbanding Knowledge จึงไม่ใช่เป็นอย่างเดียวกับ“ความรู้ระดับอนุบาล” (แต่ความจริงถ้าเราจะยอมรับทัศนคติว่า ความรู้ของเราแค่ระดับอนุบาล ก็คงจะดีไม่น้อย แสดงความสำนึกว่าเรารู้นิดเดียว—ที่ไม่รู้นั้นกว้างใหญ่ ไม่ใช่พวกน้ำชาล้นถ้วย วันนี้ความรู้ของเราอยู่ระดับอนุบาล เราหวังว่าปีหน้าปีโน้นคงจะได้เลื่อนชั้นเป็น มัธยม และ อุดม ...)

ทำสภากาแฟวิจัยให้เป็นจริง

การก่อตัวของสภากาแฟวิจัยจะเกิดขึ้นได้ต้องมีคน“คอยตัวกัน” จำนวนหนึ่ง (ซึ่งความจริงก็มีอยู่แล้วใน มน. ของเรา นับสิบคน นับร้อยคน เพียงแต่ไม่ค่อยมีโอกาสจะเจอกันเลย มีบ้างบางคู่ที่สัมพันธ์ในเชิงส่วนตัว เป็นแบบทวิภาคี bilateral ไม่ใช่พหุภาคี multilateral)

มหาวิทยาลัยฯ และของคณะฯ สามารถจะช่วยทำให้สภากาแฟวิจัยเกิดขึ้นได้ อย่างแรกคือการยอมรับหลักการและการประกาศตัวให้มีเวทีทำนองนี้เกิดขึ้น ยอมรับการเป็นผู้ก่อการดี สอง ช่วยจัดบ่อนและสถานที่ให้ (ควรจะมีบรรยากาศเหมาะสมพอสมควร เช่นมีห้องคุย ห้องชงกาแฟ อย่านั่งห้องน้ำ ..) สาม ช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายกาแฟ บริการ ค่าถ่ายเอกสารและค่าตอบแทนวิทยากรเล็ก ๆ น้อย ๆ

สภากาแฟวิจัย—เมื่อเราทำให้เป็นจริง ทำให้กิจกรรมเป็นประจำแล้ว ในขั้นต่อไปก็คือ “การขาย” ให้กับประชาคมภายนอก-เชิญผู้นำชุมชน-เชิณักธุรกิจ-นักการเมืองท้องถิ่น-ราชการ-สื่อมวลชน มาร่วมฟังด้วย ให้สังคมภายนอกประจักษ์ว่า “มน. เข้มแข็งในการวิจัยและ Husbanding Knowledge”

ท่านอธิการบดี / ท่านคณบดีครับ

ช่วยเหลือพวกเรา“คอสภากาแฟวิจัย”ด้วยครับ เพื่อว่าพวกเราจะได้ช่วยส่งเสริมให้ มน. เป็นองค์กรที่มีชื่อเสียงเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ท้องถิ่น-ภูมิภาค-ประเทศ (และอะไร ๆ ที่มากกว่านั้น)

โดย
คอกาแฟนิรมม

¹ คำว่า Husbanding Knowledge ขโมยมาจากหนังสือชื่อ *The Social Life of Information*, แต่งโดยสองคนชื่อว่า John S. Brown and Paul Duguid, พิมพ์โดย Harvard Business School Press ปี 2002 ผู้เขียนทั้งสองเป็นคณวในของวงการ information, ทำงานอยู่เบื้องหลังการเติบโตของ Silicon Valley ในสหรัฐ คนแรกทำงานอยู่กับ Xerox Palo Alto Research Center คนที่สองเป็นอาจารย์ University of California, Berkeley